

Håndtering av kirurgiske pasienter i forbindelse med CORONA-pandemien

Til alle kirurger: Ta lederskap og beskytt dine kolleger. Unngå å ta smittpasienter til operasjonsstua der det ikke er strengt nødvendig. Unngå sprut og søl, og velg trygge kirurgiske løsninger.

Praktisk smittevern

- Prosedyrer over diafragma: Luftsmitte.
- Prosedyrer under diafragma: Dråpesmitte.
- Laparoskopi er greit når avsug er sikret med virusfilter

Falskt negative tester forekommer (gjelder både PCR-test og CT thorax), og ved sterk klinisk mistanke må man vurdere å beholde status som mistenkt positiv på tross av negativ test.

Ved øyeblikkelig hjelp kan mistenkt positive pasienter havne på operasjonsbordet (for eksempel luftveissymptomer eller gastrointestinale symptomer), og disse må behandles som smitteførende.

Standard smittevernutstyr ved mistanke om COVID-19 er:

- smittefrakk/kirurgisk frakk
- hette
- munnbind med visir, eventuelt vernebriller
- hansker

Aerosoldannende prosedyrer øker smitterisikoen, men kan i en del situasjoner ikke unngås. Ved aerosoldannende prosedyrer på pasienter som **er mistenkt positiv/positiv, bør personell på operasjonsstua bruke åndedrettsvern (FFP2-3/N95) i tillegg til smittevernutstyr**. Det råder usikkerhet om hvilke prosedyrer som kan generere smitteførende aerosol, men eksempler på sannsynlig aerosoldannende prosedyrer inkluderer:

- Intubasjon/ekstubasjon, trakeotomi, manuell ventilering og hjerte-lungeredning
- Kirurgi på luftveier, inkludert thoracoskopi, innleggelse av thoraxdren og bronkoskopi
- Gastroskopi og annen endoskopi som involverer bruk av åpent sug i øvre luftveier

Følgende prosedyrer defineres nå ikke som aerosoldannende, men kirurger oppfordres likevel til å utvise stor forsiktighet når slike prosedyrer utføres på pasienter med mistenkt eller påvist COVID-19:

- Åpen kirurgi på viscerale organer, ben- og bløtvev som innebærer bruk av diatermi og andre energiinstrumenter (inkl høyhastighets elektroverktøy og -lavage)
- Laparoskopiske prosedyrer selv der all gassutveksling er sikret med virus-sikre filtre
- Koloskopi, cystoskopi og ureteroskopi

Norsk kirurgisk forening

DEN NORSKE LEGEFORENING

24.04.2020